

ანტიინფლაციური პოლიტიკა და პერმანენტული რყევები პანდემიის დროს

მარინა ბაღათურია
სტუ-ს ასისტენტი პროფესორი
bagaturiam@mail.ru

რეზიუმე

განხილულია, ინფლაცია, მისი გამომწვევი მიზეზები და შედეგები საქართველოში, რაც, თავის მხრივ, ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზე მოქმედი ერთ-ერთი მთავარი ფაქტორია. ასევე, არანაკლები მნიშვნელობის მატარებელია მისი აღმოფხვრის და დაძლევის გზების შესწავლა და მათი გამოყენება პრობლემის გადაჭრაში, მაკროეკონომიკური გარემოს შესწავლის საფუძველზე ინფლაციური პროცესებისა და მოვლენების დადგენა, მისი ფორმირების, განსაზღვრისა და შეფასების თეორიული ასპექტებისა და პრაქტიკული წინადადებების დამუშავება. ნაშრომის ამოცანაა საქართველოს ეკონომიკაში არსებული სიტუაციის გამოვლენა, ანალიზი და შეფასება. აგრეთვე, ფულის ბაზარზე არსებული მდგომარეობის ანალიზი, შეფასება და სასურველი პირობების გაუმჯობესების მიმართულებების განსაზღვრა.

საკვანძო სიტყვები: ანტიინფლაციური ტაქტიკა, პერმანენტული რყევები, ფულადი ექსპანსია.

ძირითადი ტექსტი

ქვეყანაში რომ განხორციელდეს ანტიინფლაციური პოლიტიკა, საჭიროა ერთმანეთისგან გავარჩიოთ ინფლაციის მიზეზები, მექანიზმები და შედეგები. ანტიინფლაციურ მეთოდებს კავშირი უნდა ჰქონდეს, ბაზრის უნონასწორობასთან.

როცა მუშავდება ანტიინფლაციური პროგრამა, ინფლაციის მთლიანად მოსპობა, მასზე საბოლოო გამარჯვება შეუძლებელია. სამუდამოდ სახელმწიფოსაგან ინფლაციის მოსპობის მოთხოვნა არარეალურია. სახელმწიფოებრივი ანტიინფლაცი-

ური პოლიტიკის მიზანი მოკრძალებულია და იმით გამოიხატება, რომ ინფლაცია გახადოს მართვადი და მისი დონე ზომიერი.

საბაზრო ეკონომიკის ყველა ქვეყანა განიცდის ეკონომიკაზე ინფლაციურ დაწოლას, ამით საქართველოც არ არის გამონაკლისი. ქვეყნის ხელისუფლების მიზანია ოპტიმალურად გამოიყენოს ინფლაციასთან ბრძოლის საშუალებები და მსოფლიო გამოცდილება. ხელისუფლებას უნდა გააჩნდეს დახვეწილი ანტიინფლაციური სტრატეგია და ტაქტიკა, რომლის მიზანიც იქნება ინფლაციური მოლოდინის ჩაქრობა, ინფლაციის ტემპების ნორმალურ ჩარჩოში ჩაყენება. როდესაც ქვეყანაში წარმოებს სახელმწიფოებრივი ანტიინფლაციური პოლიტიკის შემუშვენება, მთავარია ზრუნვა არა ინფლაციის შეჩერებაზე, არამედ ღია ინფლაციის პარამეტრებზე გადასვლა და მისი მართვა. ანტიინფლაციური სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ამოცანა ისეთი სახელმწიფო ხელისუფლების არსებობაა, რომელიც ინფლაციის თანდათანობით შენელების კურსს ადგას, სარგებლობს მოსახლეობის ნდობით და ავტორიტეტით. ხალხის ნდობის მისაღწევად მთავრობამ უნდა აიღოს ანტიინფლაციურ საქმიანობაში გულწრფელობა და გამჭვირვალობა. მთავრობის ფულადი პოლიტიკა, ხანგრძლივი პერიოდისათვის, ანტიინფლაციური სტრატეგიის ძირითადი კომპონენტია. ამ პოლიტიკის თავისებურება იმაში მდგომარეობს, რომ მთავრობას მკაცრი ლიმიტი აქვს დაწესებული მიმოქცევაში ფულის მასის ყოველწლიურ მატებაზე. ამ ლიმიტის დაწესებით რეალურ ეკონომიკას სახელმწიფო აწვდის ფულის მინიმალურ აუცილებელ რაოდენობას, რომლის მიზანია საბაზრო ურთერთობის სტაბილური განვითარება. მთავრობის ფულადი პოლიტიკის ანტიინფლაციური ხასიათი მაშინ მიიღწევა, როდესაც ფულის მასის ყოველწლიური მატების ლიმიტი ხანგრძლივი დროისათვის არის გათვალისწინებული. მასზე არ უნდა მოქმედებდეს ბიუჯეტის დეფიციტი, უმუშევრობის დონე და სხვა მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები. ისეთი ეკონომიკის პირობებში, როდესაც ძალიან დაბალია ეკონომიკური ზრდის ტემპები და დიდია უმუშე-

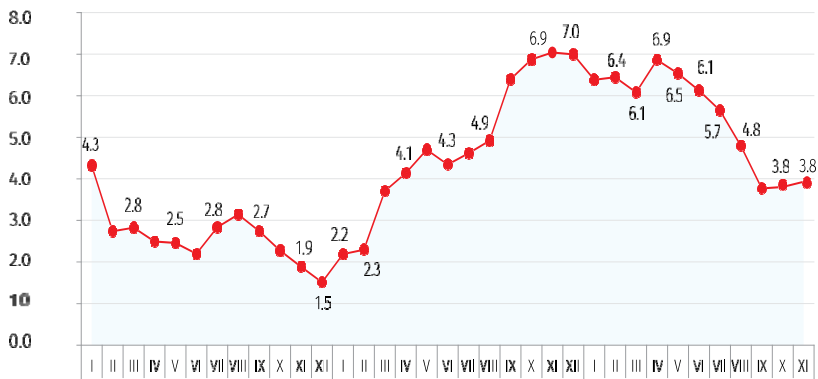
ეროვნის დონე არ არის გამართლებული ინფლაციური გარემოს გამწვავება მიმოქცევაში ლიმიტს ზევით ფულის რაოდენობის გადიდებით.

ანტიინფლაციური პროგრამის განხორციელების პირობებში დასაშვებია ინვესტიციური პროცესის დასაჩქარებლად ფულადი ექსპანსია, რაც კრედიტის გაიაფებას და კაპიტალური დაბანდების დაფინანსების გაიაფებას გამოიწვევს. ფულადი სტრატეგიის განხორციელება ისეთ ცენტრალურ ბანკებს შეუძლიათ, რომლებიც ხელისუფლებისაგან დამოუკიდებლად ფუნქციონირებენ. საქართველოს ეროვნული ბანკის დამოუკიდებლობის ხარისხი აყვანილია საერთაშორისო სტანდარტების დონეზე. ანტიინფლაციური ფულადი პოლიტიკის გატარება ძალიან ძნელია. საქართველოში დაწესებული ლიმიტის გადამეტებით, არცერთ ფაქტს ეკონომიკისთვის სასიკეთო შედეგი არ მოუტანია. ის მხოლოდ აძლიერებდა ინფლაციურ მოლოდინს. ინფლაციურ პროგრამაში მნიშვნელოვანი ამოცანაა სახელმწიფო ბიუჯეტის დეფიციტის შემცირება გადასახადების გადიდებით ან ხარჯების შემცირებით. მისაღებია სახელმწიფო ხარჯების შემცირების გზა. გადასახადების გადიდება ხელს უშლის საბაზრო მექანიზმების ამოქმედებას და მენარმეობის განვითარებას. საგადასახადო წნეხი იწვევს ეროვნული ეკონომიკის ზრდის ტემპის შენელებას, სამუშაო ძალისა და ინვესტიციების სტიმულირების დათრგუნვას, ჩრდილოვანი ეკონომიკის და კორუფციის აღზევებას.

სახელმწიფომ უნდა განახორციელოს ანტიინფლაციური ტაქტიკა. ეს ტაქტიკა სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვაა. ანტიინფლაციური ტაქტიკის ვარიანტები დამოკიდებულია ქვეყნის ეკონომიკური მდგრადობის სტაბილიზაციის ხარისხზე. ამათგან საყურადღებოა საბაზრო ინფორმაციის განვითარება, ფირმებისა და საწარმოების შეღავათიანი საგადასახადო დაბეგვრა და საბანკო დაკრედიტება, დანაზოგების ნორმის გადიდება და მისი ლიკვიდობის დონის შემცირება, სახელმწიფო ქონების სწორად ორგანიზებული პრივატიზაცია, კონფისკაციური ტიპის ფულის რეფორმა და სხვა რეფორმები.

პერმანენტული რყევები პანდემიის დროს, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ წლიური ინფლაციის დონე საქართველოში 2018-2020 წლებში ასე გამოიყურება:

**წლიური ინფლაციის დონე საქართველოში
(წინა წლის შესაბამის თვესთან პროცენტული ცვლილება)**



წყარო: www.geostat.ge

REFERENCES:

1. <https://cutt.ly/OxLL8Ad>-Finally checked on 04.12.2020
2. <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=639> - Finally checked on 04.12.2020

ANTI-INFLATIONARY POLICIES AND PERMANENT FLUCTUATIONS DURING THE PANDEMIC

Marina Bagaturia,
GTU Assistant Professor
bagaturiam@mail.ru

RESUME

The thesis is very relevant because it discusses the issues related to inflation, its causes and consequences in Georgia, which is one of the main factors affecting the economic development of the country. Also, it is not less important to study the ways of elimination and overcoming it and their use in solving the problem. The purpose of this work is to identify the inflation processes and events, the formation, the usage, the theoretical aspects of evaluation and processing the practical proposals based on the study of the macroeconomic environment. The main task is to identify, analyze and evaluate the situation in the country. Moreover, it is significant to analyze, to evaluate the situation on the money market and to determine the direction of improvement of the desired conditions.

Key words: Anti-inflationary tactics, Permanent fluctuations, Cash expansion.